

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ลักษณะของวิทยานิพนธ์มหามัธยมศึกษา สาขาการสอนสังคมศึกษา ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2513 - 2526 ในด้านประเภทของงานวิจัย การเลือกประชากรหรือตัวอย่างประชากร สถานภาพของประชากรและ/หรือ ตัวอย่างประชากร แหล่งที่อยู่ของประชากร หรือตัวอย่างประชากร ประเภทของเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประเภทของเนื้อเรื่องที่วิจัย และระดับการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ วิทยานิพนธ์มหามัธยมศึกษา สาขาการสอนสังคมศึกษา ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2513 - 2526 จำนวน 263 เล่ม ซึ่งเป็นวิทยานิพนธ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 146 , 92 และ 25 เล่มตามลำดับ ผู้วิจัยได้อ่านและวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ที่เป็นประชากรทุกเล่ม โดยใช้แบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง และนำข้อมูลที่ได้ออกมาแจกแจงความถี่ และคำนวณค่าร้อยละโดยแยกเป็นวิทยานิพนธ์ของแต่ละสถาบัน และทั้งสามสถาบันรวมกัน

สรุปผลการวิจัย

1. วิทยานิพนธ์มหามัธยมศึกษา สาขาการสอนสังคมศึกษาของทั้งสามสถาบัน ส่วนมากเป็นงานวิจัยเชิงบรรยาย คิดเป็นร้อยละ 64.79 รองลงมาเป็นงานวิจัยเชิงทดลอง คิดเป็นร้อยละ 15.21 ส่วนงานวิจัยเชิงประวัติศาสตร์ ไม่มีผู้ใดทำเลย

2. วิทยาลัยพณิชยการมหาบัณฑิต สาขากาเรียนสอนสังคมศึกษาของทั้ง 3 สถาบัน ส่วนมาก ศึกษาจากตัวอย่างประชากร คิดเป็นร้อยละ 87.45 รองลงมาศึกษาจากประชากร คิด เป็นร้อยละ 9.51 และน้อยที่สุดศึกษาจากประชากรและตัวอย่างประชากร คิดเป็นร้อยละ 3.04

3. วิทยาลัยพณิชยการมหาบัณฑิต สาขากาเรียนสอนสังคมศึกษาของทั้ง 3 สถาบัน ส่วนมาก จะใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายชั้นคอน คิดเป็นร้อยละ 42.97 รองลงมาใช้การสุ่มตัวอย่าง แบบเจาะจง คิดเป็นร้อยละ 14.45 และน้อยที่สุดใช้การสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ คิดเป็น ร้อยละ 0.38

4. วิทยาลัยพณิชยการมหาบัณฑิต สาขากาเรียนสอนสังคมศึกษาของทั้ง 3 สถาบัน ส่วนมาก ก็ศึกษาจากประชากรหรือตัวอย่างประชากร ที่เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 55.51 รองลงมาเป็นครูระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 34.98 และน้อยที่สุดเป็น บุคคลทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 0.38

5. วิทยาลัยพณิชยการมหาบัณฑิตสาขากาเรียนสอนสังคมศึกษาของทั้ง 3 สถาบัน ส่วนมาก ศึกษาที่ประชากรหรือตัวอย่างประชากรที่มีแหล่งที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร คิดเป็นร้อยละ 39.54 รองลงมาคืออยู่ในต่างจังหวัดเพียงจังหวัดเดียว คิดเป็นร้อยละ 20.91 และน้อย ที่สุดอยู่ในต่างจังหวัดหลายจังหวัด ในกรุงเทพมหานครและเขตการศึกษาจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 0.76

6. วิทยาลัยพณิชยการมหาบัณฑิต สาขากาเรียนสอนสังคมศึกษาของทั้ง 3 สถาบัน ส่วนมาก ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล คิดเป็นร้อยละ 69.96 รองลงมาใช้ แบบสอบถามและแบบทดสอบ คิดเป็นร้อยละ 12.93 ส่วนที่ใช้เครื่องมือในการรวบรวม ข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์เพียงอย่างเดียวไม่มีผู้ใดทำเลย

7. วิทยาลัยพณิชยการมหาบัณฑิต สาขากาเรียนสอนสังคมศึกษาของทั้ง 3 สถาบัน ส่วนมาก มีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยหาความตรง คิดเป็นร้อยละ 50.57 รองลงมา คือการหาความตรง อำนาจจำแนก ความยากง่าย และความเที่ยง คิดเป็นร้อยละ 19.78 น้อยที่สุดคือการหาความเที่ยง คิดเป็นร้อยละ 1.14

8. วิทยาลัยนวมินทราชินติศาน์ สาขาการสอนสังคมศึกษาของทั้ง 3 สถาบัน ส่วนมากใช้ค่าร้อยละในการวิเคราะห์ข้อมูล คิดเป็นร้อยละ 76.81 รองลงมาใช้ค่าเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 64.64 และน้อยที่สุดใช้คะแนนมาตรฐาน คิดเป็นร้อยละ 0.38

9. วิทยาลัยนวมินทราชินติศาน์ สาขาการสอนสังคมศึกษาของทั้ง 3 สถาบัน ส่วนมากเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสื่อการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 17.87 รองลงมาเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิธีสอนและเทคนิคการสอน ปัญหาการเรียนการสอน จำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 14.07 ส่วนวิทยาลัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับกิจกรรม เสริมหลักสูตรมีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.42

10. วิทยาลัยนวมินทราชินติศาน์ สาขาการสอนสังคมศึกษาของทั้ง 3 สถาบัน ส่วนมากเกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 67.68 รองลงมาเกี่ยวข้องกับระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 11.79 และน้อยที่สุดเกี่ยวข้องกับการศึกษาผู้ใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 1.14

อภิปรายผลการวิจัย

1. ประเภทของงานวิจัย ผลการวิจัยปรากฏว่า วิทยาลัยนวมินทราชินติศาน์ สาขาการสอนสังคมศึกษา ส่วนมากเป็นงานวิจัยเชิงบรรยายนั้น สอดคล้องกับข้อค้นพบที่ปรากฏในผลงานวิจัยของ จารุณี เทียตระกูล (2507 : 26) , ศรีสว่าง กริชพิทยารุช (2507 : 29 - 30) , พัชรี कराประยูร (2513 : 46) , ภรณ์ ศิริโชคิ (2520 : 127) , ชูระวี ฐยกิจไทย (2522 : 92) , พิชัย กลเสมอ (2527 : 40) และ เพ็ญพิศ ประวีณวรรณ (2527 : 39) ที่พบว่า วิทยาลัยนวมินทราชินติศาน์ หรือสาขาต่าง ๆ ที่ได้ศึกษาวิเคราะห์นั้น เป็นการวิจัยเชิงบรรยายมากกว่าการวิจัยประเภทอื่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการวิจัยเชิงบรรยาย เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน เพื่อให้เกิดความเข้าใจสภาพความเป็นจริง เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงาน (กาญจน มณีแสง 2522 : 107) จึงเป็นเหตุให้มหาวิทยาลัยนวมินทราชินติศาน์ สาขาการสอนสังคมศึกษา ซึ่งส่วนมากเป็นผู้ที่ทำงานแล้วมาศึกษาต่อ ทำวิทยาลัยนวมินทราชินติศาน์ที่เป็นงานวิจัยเชิงบรรยายมาก เพราะต้องการค้นหา

สาเหตุของปัญหา วิธีการ หรือแนวทางการแก้ปัญหาในทางปฏิบัติงานในหน่วยงานที่ตนสังกัดอยู่อีกประเด็นหนึ่ง อาจเป็นเพราะว่า ผู้ทำวิทยานิพนธ์เลือกใช้วิธีการวิจัยที่ตรงตามความถนัดของตน จึงทำให้วิทยานิพนธ์ในสาขานี้ทำในประเภทบรรยายเป็นส่วนใหญ่

2. ประชากรและ/หรือตัวอย่างประชากรที่ใช้ศึกษา ผลการวิจัยพบว่า วิทยานิพนธ์มหามัธยมศึกษา สาขากการสอนสังคมศึกษา ใช้ศึกษากับตัวอย่างประชากรมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า การทำวิจัยส่วนมากไม่สามารถทำการศึกษากับทุก ๆ หน่วยของประชากรได้ หรือถ้าทำได้จะต้องเสียแรงงาน เวลา และค่าใช้จ่ายมาก อีกทั้งการศึกษากับตัวอย่างประชากรก็จะกระทบการวิจัยไม่แตกต่างกันไปจากศึกษากับประชากรทั้งหมด ถ้ามีการสุ่มตัวอย่างที่ดี ครอบคลุมโดยที่หน่วยประชากรทุกหน่วยมีโอกาสได้รับเลือกเป็นตัวอย่างเท่ากัน มีกระบวนการเก็บข้อมูลที่ดี และมีการนำผลการวิจัยที่ได้มาทดสอบทางสถิติ โดยใช้สถิติอ้างอิง เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้มาอ้างอิงว่า เป็นผลการวิจัยของประชากรทั้งหมดได้ ดังนั้นผู้วิจัยส่วนมากจึงทำการศึกษาวิจัยกับตัวอย่างประชากร ซึ่งเป็นตัวแทนของประชากรทั้งหมด โดยได้มาจากการสุ่มตัวอย่าง อันเป็นการประหยัดเวลา แรงงาน และค่าใช้จ่ายได้มาก และในการทำวิทยานิพนธ์มหามัธยมศึกษา สาขาวิชาการศึกษาวิทยาสาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สาขาการสอนวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สาขาวิชาเอกการมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ส่วนมากศึกษาวิจัยกับตัวอย่างประชากรเช่นกัน ดังที่พบในผลการวิจัยของ เพ็ญพิศ ประวีณวรกุล (2527 : 39) ว่า วิทยานิพนธ์มหามัธยมศึกษาทางการศึกษาวิทยาสาสตร์ของทั้ง 3 สถาบันรวมกัน ส่วนมากเป็นการศึกษาวิจัยกับตัวอย่างประชากร

3. วิธีการสุ่มตัวอย่างประชากร ผลการวิจัยพบว่า วิทยานิพนธ์มหามัธยมศึกษา สาขากการสอนสังคมศึกษา ส่วนมากใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายชั้นตอน ซึ่งว่าวิธีการสุ่มตัวอย่างประชากรแบบหลายชั้นตอนนั้น สามารถประหยัดเวลา และค่าใช้จ่าย ในการเลือกตัวอย่างประชากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการสร้างกรอบตัวอย่าง (sampling frame) โดยผู้วิจัยไม่ต้องสร้างกรอบตัวอย่างสำหรับทุก ๆ หน่วยในประชากร แต่สร้างเฉพาะบางหน่วยที่ตกเป็นตัวอย่างในแต่ละชั้นเท่านั้น อีกทั้งตัวอย่างประชากรชั้นสุดท้ายที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลไม่กระจายจากกันมาก ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูล

4. สถานภาพของประชากรหรือตัวอย่างประชากร ผลการวิจัยพบว่า วิทยาลัยพณิชยการมหาบัณฑิต สาขาการสอนสังคมศึกษา ส่วนมากศึกษากับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ทำวิทยานิพนธ์ส่วนมากเป็นผู้ปฏิบัติการสอนอยู่ในโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษา ซึ่งได้ทราบปัญหาต่าง ๆ ในการเรียนการสอนระดับนี้ ดังนั้น การเลือกหัวข้อเรื่องที่ทำวิทยานิพนธ์ จึงมักจะศึกษาเกี่ยวกับระดับชั้นต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยเกี่ยวข้องอยู่

5. แหล่งที่อยู่ของประชากรหรือตัวอย่างประชากร ผลการวิจัยพบว่า วิทยาลัยพณิชยการมหาบัณฑิต สาขาการสอนสังคมศึกษา ส่วนมากศึกษากับประชากร หรือ ตัวอย่างประชากรที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ทำวิทยานิพนธ์ ศึกษาในสถาบันที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร คือ เป็นนิสิตนักศึกษาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จึงเลือกศึกษากับประชากร หรือตัวอย่างประชากรที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร เพื่อสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล

6. ประเภทของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า วิทยาลัยพณิชยการมหาบัณฑิต สาขาการสอนสังคมศึกษา ส่วนมากใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ทำวิทยานิพนธ์ส่วนมากสามารถสร้างแบบสอบถามได้ด้วยตนเอง และสามารถใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร หรือตัวอย่างประชากรจำนวนมากได้สะดวก และประหยัดเวลากว่าใช้เครื่องมือแบบอื่น ๆ เช่น การสัมภาษณ์ หรือการสังเกตโดยตรง อีกประเด็นหนึ่ง อาจเป็นเพราะวิทยานิพนธ์ส่วนมากเป็นงานวิจัยเชิงบรรยาย ซึ่งมักใช้แบบสอบถามเพื่อให้ได้ข้อมูลรายละเอียดกว้างขวาง สอดคล้องกับลักษณะของการวิจัยเชิงบรรยาย และในการทำวิทยานิพนธ์ทางการศึกษาของสถาบันอื่น ๆ และสาขาอื่น ๆ ก็นิยมใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังข้อค้นพบในงานวิจัยของ พัทธี กระจ่าง (2513 : 47) , พิมพ์ไธ ทองไพบูลย์ (2524 : 52) และ พัทธี กลสมอ (2527 : 40)

7. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า วิทยาลัยพณิชยการมหาบัณฑิต สาขาการสอนสังคมศึกษา ส่วนมากมีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาค่าความตรง ซึ่งความตรงมีความสำคัญมากสำหรับแบบทดสอบ หรือเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพราะเครื่องมือที่มีความตรงจะสามารถวัดสิ่งที่ต้องการวัดได้ ความถูกต้องหมายถึง ครอบคลุมสิ่งที่ต้องการศึกษา เมื่อเครื่องมือมีความตรงย่อมเป็นผลให้ได้ข้อมูลการวิจัยที่น่าเชื่อถือ ดังนั้น ผู้ทำวิทยานิพนธ์ส่วนมากที่ใช้แบบสอบถาม หรือแบบทดสอบ เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล จึงต้องมีการตรวจหาความตรงของเครื่องมือ

8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า วิทยาลัยพณิชยการมหาบัณฑิต สาขาการสอนสังคมศึกษา ส่วนมากใช้การคำนวณค่าร้อยละ และรองลงมาใช้ค่าเฉลี่ย ในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งการร้อยละเป็นสถิติในการเสนอข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับลักษณะประชากร หรือตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย ส่วนค่าเฉลี่ยเป็นสถิติพื้นฐานของสถิติอื่นๆ เช่น ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที หรือค่าซี เป็นต้น การที่ผู้ทำวิทยานิพนธ์ส่วนมากใช้การร้อยละ และค่าเฉลี่ย ก็เพื่อให้สามารถเสนอรายละเอียดของข้อมูลที่รวบรวมมา และบรรยายลักษณะประชากร เฉพาะกลุ่มที่ศึกษา ให้สอดคล้องกับลักษณะของการวิจัย ซึ่งส่วนมากเป็นการวิจัยเชิงบรรยาย ซึ่งมีใช้สถิติพื้นฐานนี้ ในการทำวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ก็ใช้การร้อยละในการวิเคราะห์ข้อมูล มากเช่นกัน ดังที่พบในผลการวิจัยของภรณ์ ศิริโชค (2521 : 127)

9. ประเภทของเนื้อเรื่องที่วิจัย ผลการวิจัยพบว่า วิทยาลัยพณิชยการมหาบัณฑิต สาขาการสอนสังคมศึกษา ส่วนมากเป็นเรื่องเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนนั้น เป็นเพราะสื่อการเรียนการสอนจัดเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยให้การดำเนินการสอนบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ การคิดค้น หรือการผลิตสื่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้ในชั้นเรียนได้ และการเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับผู้เรียนเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ อาจเป็นเหตุให้ผู้ทำวิทยานิพนธ์ซึ่งส่วนมากเป็นครูปฏิบัติการสอนในโรงเรียนสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนมาก และเห็นความสำคัญที่จะต้องศึกษาวิจัย เพราะจะสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้ ดังนั้น ประเภทของเนื้อเรื่องที่วิจัยส่วนมากเกี่ยวข้องกับสื่อการเรียนการสอน

10. ระดับการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ผลการวิจัยพบว่า วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาการสอนสังคมศึกษา ส่วนมากเกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับมัธยมศึกษา เพราะว่า วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตที่นำมาวิเคราะห์ครั้งนี้ เป็นของมหาบัณฑิต สาขาการสอนสังคมศึกษา ในภาควิชามัธยมศึกษา และวิชาเอกการมัธยมศึกษา ซึ่งในสาขานี้เน้นการทำวิจัยทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษา อีกประเด็นหนึ่ง อาจเป็น เพราะ ผู้ทำวิทยานิพนธ์ส่วนมากเป็นครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา จึงเลือกศึกษาปัญหาใน คำนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาทันมาก

ข้อเสนอแนะ

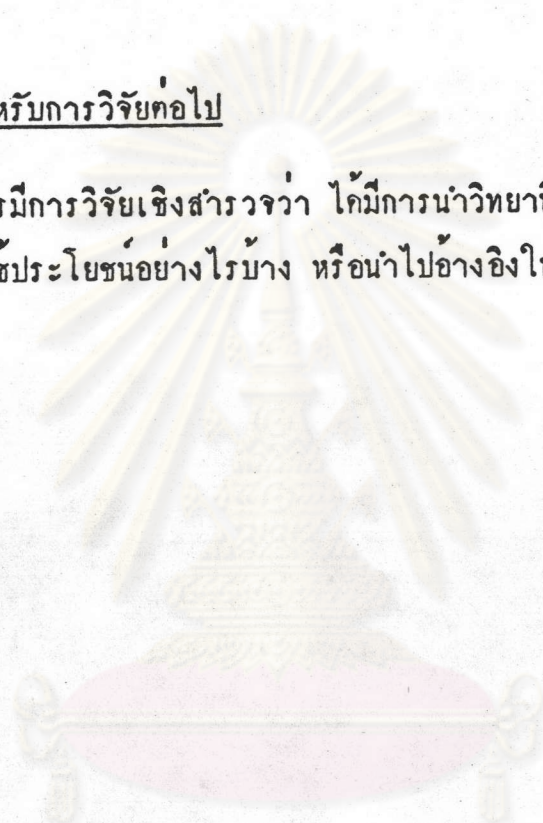
สำหรับสถาบันการศึกษา หรือบัณฑิตวิทยาลัย

1. ควรส่งเสริมให้มีการทำวิทยานิพนธ์ที่เป็นการวิจัยเชิงประวัตินศาสตร์เพิ่มขึ้น เพราะการวิจัยเชิงประวัตินศาสตร์ทำให้ได้ทราบความเป็นมาต่าง ๆ ในอดีตจนถึงปัจจุบัน ทำให้เห็นพัฒนาการในค่านต่าง ๆ ที่ศึกษา และมองเห็นแนวโน้มที่ควรจะเป็นไปในอนาคต ของสังคมศึกษา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนสังคมศึกษา
2. ในการทำวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาการสอนสังคมศึกษา ควรให้มีการใช้ ตัวอย่างประชากรให้กระจายกว้าง ให้ครอบคลุมหลายจังหวัดในภูมิภาคต่าง ๆ หรือทั่วประเทศเพิ่มมากขึ้น เพื่อเป็นตัวแทนของประชากรกลุ่มใหญ่ ซึ่งทำให้ได้ผลการวิจัย กว้างขวางยิ่งขึ้น
3. ในการทำวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาการสอนสังคมศึกษา ที่ผ่านมามีการใช้เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลแบบเดียวเป็นส่วนมาก ควรส่งเสริมให้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลหลายแบบ เช่น ใช้แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์ การสังเกต ฯลฯ โดยอาจใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลมากกว่าหนึ่งอย่าง เพื่อให้ได้ข้อมูลการวิจัย ที่ชัดเจนและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เช่น ใช้แบบสัมภาษณ์ หรือการสังเกตประกอบกับการใช้แบบ สอบถาม และควรมีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมืออื่น ๆ ให้นำเชื่อถือ

4. จากการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาการสอนสังคมศึกษา พบว่ามีวิทยานิพนธ์จำนวนมากที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนสังคมศึกษา ในสถาบันการศึกษา ระดับต่าง ๆ จึงควรสนับสนุนให้ผู้ทำวิทยานิพนธ์แต่ละคนสรุปข้อค้นพบจากการวิจัยของตน ส่งไปยังโรงเรียน หรือสถาบันการศึกษาที่เป็นตัวอย่างประชากรในการวิจัย เพื่อเป็นการเผยแพร่ผลงานวิจัยไปถึงผู้บริหาร ครูอาจารย์ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการสอนสังคมศึกษาโดยตรง

สำหรับการวิจัยต่อไป

ควรมีการวิจัยเชิงสำรวจว่า ได้มีการนำวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาการสอนสังคมศึกษา ไปใช้ประโยชน์อย่างไรบ้าง หรือนำไปอ้างอิงในลักษณะใด

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย